

נאום תשובה לרב חובל איטלקי

מילים: נתן אלתרמן
לחן: יאיר רוזנבלום
קיים ביצוע 1 לשיר זה

עננים על ראשנו, הרוח איתן.
המלאכה נעשתה, חי שמיים!
נרים כוס, קפיטן, של ברכה, קפיטן.
עוד נשוב ניפגש על המים.

אלמונית, קפיטן, היא הדרך הזאת,
ובלוידיים אינה מפורסמת.
אך אם אין היא כיום רשומה במפות,
בהיסטוריה אולי היא נרשמת.

על הצי הלזה, האפור, הקטן,
יסופר עוד בשיר ורומנים.
יתכן כי ברך, קפיטן, קפיטן,
יקנאו עוד הרבה קפיטנים.

את עמל בחורינו סוד - ליל יעטוף,
אך עליו נברך כעל לחם.
הן ראית כיצד מספינות אל החוף
הם נושאים את עמם עלי שכם.

לחיי זה הלילה הקר ואיתן!
לחיי הסיכון והפרך!
לחיי הספינות הקטנות, קפיטן!
לחיי הספינות שבדרך!

ולחיי בחורים שקיבלו הפיקוד
ובאופל כיוונו את השייט,
למועד הנכון, למקום היעוד,
בלי מצפן ומפה, בליל ציד.

גם בהם יסופר עוד סיפור מסוים
כי עדים גלי ים ורקיע
איך עומדים הם בקרב טרפלגר של העם
על ספינה בודדה שתבקיע

עננים על ראשינו. הרוח איתן.
המלאכה נעשית, חי שמיים!
נרים כוס, קפיטן, של ברכה, קפיטן.
עוד נשוב ניפגש על המים.

יום יבוא, - ואתה בזוית של פונדק
תשב, סב, על בקבוק של קיאנטי.
ותחייך ותירק חתיכה של טבק

ותאמר - כן חבריה, זקנתי.

כן ראיתי רבות בעולם העגול
אך אזכור עוד, חי סנטה מריה
איך נרטבתי בחושך כמו תרנגול
אותו לילה על חוף נהריה

ונספר לך אז כי פתוחים השערים
כבר מזמן נפתחו, חי שמים
ופתחה אותם זו חבורת נערים
שעמדה אותו לילה במים

אז תצחק: לא עזרו אוניות המשחית
לא השפיע הרדר אפילו
ותסיים את פסוקך בקללה איטלקית...
וחוצות הנמל יאפילו

כך יהיה ולכן, אל מול רוח איתן
לחיי הסיכון והפרך
לחיי הספינות הקטנות קפיטן
לחיי הספינות שבדרך!

ניע נוע

מלים: יעקב אורלנד
לחן: מרדכי זעירא

ניע נוע עננים, אם כינרת נמה נים.
רוח רוח אט יפוח, אט יפוי, אט.
אט, אט, אט, שט
שט לו, שט חרש נד לו
ובשקט קול יקים. ובשקט קול יקים.

אם כינרת רק עליך
מזמרת כל דוגית
את אחת רק השומרת
שיר השפע לתמיד.

לי משקט ומעוני, את אורגת את הפדות
מי רוצה בך עוד כמוני לחתור וגם למות.

נשוטה נשוטה

מילים: חיים גורי

לחן: עממי

נשוטה, נשוטה, החוף מתרחק לו,
ילדי האובד,
גלים וכוכבת ורוח נושבת,
הליל יורד.

עוד נחזורה: - שוב נחזורה
והרוח תירעש חזקה,
ושירים יעלו מסיפון ומתורן
עוד נחזור ונשיבה נקם! -

נשוטה חבריה - נכר יעטנו
ברוח קרה.
זרים בביתנו...
אייה ספינתנו?
ארצי הסגורה!

עוד נחזורה...

סואן בדמי הליל

מילים: דב מגן

לחן: יורי מיליוטין

סואן בדמי הליל
פונדק בנמל מרסיל
מלח ירים שם כוס
עם נערתו
טבק חריף, ירבה ללעוס.

חיים ערכם שם דל
אהבה מתנת שלל.
עם בוקר אור, מלצר
יסיר דומם
מן הרצפה כתמי הדם.

סואן בדמי הליל...

חלון פונדק אפל

הרוח תיילל
הלכה ספינה אל סוף
הלך מלח מנערותו של החוף

הים קורא לי שוב
אלייך לא אשוב
הים הוא לך חידה
ולי הים הוא אב ואם גם נערה

סורו מני

מילים: אלכסנדר פן
לחן: עממי רוסי
סורו, סורו מני,
יגון, קדרות ומחשבה
הן חי אני, חי עודני
שכר אשתה ואהבה.

לחייר, יפתי, אחותי הקטנה.
ומחר ישאני גל, אל יודע אנה.

גלים גלים, הן זהו ים.
חבל, כבל, זוהי ספינה.
אך לי אהובה, גם פה גם שם
אחת צנועה, שניה פרוצה.

לחייר, יפתי...

שכר שכר אשתה היום
ומחר יאכלוני הדגים
לעזאזל הכל! הן זה היום
סולטנית, מלצר ושני לוגים

לחייר, יפתי...

ספנים

מלים: מ. אלימלך גיורא
לחן: נחום נרדי

הרחק מן החוף השקט הבטוח
באופל חותרת ספינה.
הגשם מצליף בה, שורקת הרוח
אך יד המלח איתנה.
ועוגן כבד מרקע במים
קורעת סופת עננים.
רעץ את הזעף, יכחילו שמים
בבוא יום לשיר ספנים.

על תורן הדגל השמש זורח
באלף גוונים של האור.
ושיר הספן העברי יקלח
יפליג אל הים והדרור.
ובורג כמוס מבעבע במים
השחר קורא להפליג.
קוראת המולדת, קוראים השמים
לרדת בחוף העתיק.

עד מתי ספנים

מלים: א. תורן
לחן: נ. ניסימוב

כבר בוקר השכם – הים עוד זועם
על הרציף המנורות נוצצות.
השחר עולה והרוח הומה
ונספג בקרעי החולצות
שמים דודרים, טסים עננים
והדם בגופנו לוחט.
בגדינו בלויים נרטבו בגשמים
והפה רק קללות הוא פולט.

עד מתי ספנים עוד נסחוב השקים
ונטען בטני אניות?
נפרוש מפרשים לקראת מרחקים

ונפליג, ספנים בסירות!

לא נסחוב על הגב תפוחי הזהב
לא נקפא בכפור הרוחות.
לא נסבול עוד רעב, לא נזיע לשווא
בעד שבע או שמונה פרוטות.

קפצו לסיר, אנייה מחכה
ספנים אחזו במשוט.
אנייה אדומה ואדום גם דגלה
ונושאת היא עולם של תקוות!

על אם הדרך

מילים: נתן אלתרמן

לחן: נעמי שמר

על אם הדרך עץ עמד.
עמד נופל אפיים.
נומה, בן. הלילה רד.
ליל סער על המים.

הס, ילד. הספינה על צד
נוטה מזעף רוח.
על אם הדרך עץ עמד,
אין ציץ ואין תפוח.

אל זה העץ אי פעם, בן,
אבי אמך הגיע.
וצל ערבית בעץ קינן
ובד הוא לא הניע.

כבש בו ראש אבי אמך,
פניו לירושלים.
נשא בבכי תפילת מנחה,
עם אלוהיו בשניים.

אל זה העץ אביך, בן,
נקשר, עקוד בחבל.
ברזל ושוט הכוהו, בן,
וחם תימר ההבל.

וכשהיה כאש אדום
השוט החד מחרב,
צנח אביך ארצה דום,

לעת מנחה, עם ערב.

צנח ממזבחו לאט,
פניו לירושלים.
הס, ילד. הספינה על צד
כורעה, נושקת מים.

כורעת הספינה על צד,
עולה שלופת ציפורן!
על אם הדרך עץ נכרת,
נכרת ויהי לתורן...

הס, ילד. שער התהילה
לתורן יפתח.
הוא גם היום עמוד תפילה,
הוא גם היום מזבח.

על אם הדרך עץ עמד
ולא יפול אפיים.
הס, ילד. הספינה על צד
חותרה, בוקעת מים.

על ים השקט

מלים: אנדה עמיר
לחן: יצחק אדל

על הים השקט, על הים הרחב.
חרש חרש נוסכת אניית זהב.

בה כל המלחים מגדול ועד קטן
מושכים חכת זהב עם דג לויתן.

מושכים, מושכים!!

על מלוא רוחב ים התכלת (אלגיה)

מלים: שאול טשרניחובסקי
לחן: יוסף מילט

על מלוא רוחב ים התכלת
על מלוא רוחב אין סוף.
גלים באים, גלים נעים
לא יספרו מני רוב.

יומם שקט כי ישקם
ונשיקותיו – להבות אל.
תחת כנפי רזי עולם
כי יסתירם דמי הליל.
דמי הליל.

עם הליל ספינה

מילים: חיים גורי
לחן: עממי

עם הליל ספינה מפלגת
כוכבים אספו אורם.
קברניט ניצב להגה
ועיניו לים.

שם חוף ים רחוק ניגלה לי,
צי אויב ניצב מולי
וספינה "בלתי ליגלית"
שטה בגלים.

קרוב יהי, פלדה ונחשת! -
לב ספן דומם ירעד.
שם אחיו בחול וחושך
עם מיקלע ביד